- Usiku wa leo tunamaliza somo letu la kuhusu juma la sabini la Danieli, Dhiki Kuu, na Vita vya Har–Magedoni vinavyohitimisha kipindi hiki cha uharibifu.
  - La muhimu zaidi, tunarudi tena kwenye matukio ya Kuja mara ya Pili kwa Yesu Kristo, kunakotokea kupitia mfululizo wa matukio mbalimbali.
    - Kwa hiyo, hebu turejee mandhari tuliyoiacha mwishoni mwa somo letu la juma lililopita.
    - Wayahudi wa mwisho wasioamini duniani wamejikusanya Yerusalemu chini ya shambulio linalofifia la Mpinga Kristo
    - Mpinga Kristo, ambaye anakaa ndani ya Shetani, ameazimia kumwangamiza kila Myahudi wa mwisho ili kuzuia kurudi kwa Kristo
  - Lakini adui tayari ameshindwa vita hivyo kwani siku chache kabla ya hapo Bwana alimwaga Roho Wake juu ya Israeli
    - Kwa sababu hiyo, taifa limemwamini Yesu, na Israeli yote imemwita Yesu kama alivyotaka kama sharti la kurudi Kwake.
    - Na sasa maneno ya Paulo yanatimizwa:

> WARUMI 11:26 Hivyo Israeli wote wataokoka; kama ilivyoandikwa, Mwokozi atakuja kutoka Sayuni; Atamtenga Yakobo na maasia yake.
> WARUMI 11:27 Na hili ndilo agano langu nao, Nitakapowaondolea dhambi zao.

- Paulo alikuwa akinukuu Isaya 59, ambayo inaelezea Kuja kwa Yesu Mara ya Pili kama jibu la Israeli kuja kwenye imani
  - Hapa kuna nukuu kamili:

> ISAYA 59:19 Basi, wataliogopa jina la BWANA toka magharibi, na utukufu wake toka maawio ya jua; maana yeye atakuja kama mkondo wa mto ufurikao, uendeshwao kwa pumzi ya BWANA.
> ISAYA 59:20 Na Mkombozi atakuja Sayuni, kwa wao wa Yakobo waachao maasi yao, asema BWANA.
> ISAYA 59:21 Tena kuhusu habari zangu, hili ndilo agano langu nao, asema BWANA; roho yangu iliyo juu yako, na maneno yangu niliyoyatia kinywani mwako, hayataondoka kinywani mwako, wala kinywani mwa wana wako, wala kinywani mwa wajukuu wako, asema BWANA, tangu leo na hata milele.
>
> ISAYA 60:1 Ondoka, uangaze; kwa kuwa nuru yako imekuja, Na utukufu wa BWANA umekuzukia.
> ISAYA 60:2 Maana, tazama, giza litaifunika dunia, Na giza kuu litazifunika makabila ya watu; Bali BWANA atakuzukia wewe, Na utukufu wake utaonekana juu yako.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Huo ndio wakati tumefikia… wakati Yesu anaweka miguu yake duniani tena ili kuanzisha Ufalme kwa ajili ya Israeli
  - Tulimwacha Yesu na watakatifu wa Kanisa na jeshi la malaika wakishuka duniani kujibu kilio cha Israeli
    - Nusu ya mji wa Yerusalemu tayari imechukuliwa, na wale waliobaki wamejaa hofu wakijua kwamba walimuua Masihi wao.
    - Bado hawajaelewa kwamba neema ya Mungu bado inakuja kuwaokoa
    - Wamekata tamaa na hawana tumaini hata wanapomlilia Mungu awahurumie
    - Ndiyo maana Zekaria alituambia wiki iliyopita kwamba mwitikio wa kwanza wa Israeli baada ya kumwamini Yesu ni kuomboleza

> ZEKARIA 12:10 Nami nitawamwagia watu wa nyumba ya Daudi, na wenyeji wa Yerusalemu, roho ya neema na kuomba; nao watamtazama yeye ambaye walimdunga; nao watamwombolezea, kama vile mtu amwombolezeavyo mwanawe wa pekee; nao wataona uchungu kwa ajili yake, kama vile mtu aonavyo uchungu kwa ajili ya mzaliwa wake wa kwanza.
> ZEKARIA 12:11 Siku hiyo kutakuwa na maombolezo makuu huko Yerusalemu, kama maombolezo ya Hadadrimoni katika bonde la Megido.

- Hadithi ya Agano la Kale ya Yusufu na ndugu zake inatupa picha nzuri ya mabadiliko ya Israeli katikati ya majaribu na huzuni
  - Yusufu alikuwa mwana mpendwa wa Yakobo, jambo lililowafanya kaka zake wawaonee wivu
  - Yakobo alipomweka Yusufu kuwa mkuu wa ndugu zake, waliasi dhidi ya mamlaka yake na wakafanya njama dhidi yake
  - Na siku moja Yusufu alipofika kwa ndugu zake karibu na Dothani, waliamua kumuuza kwa wafanyabiashara wa Mataifa.
- Sehemu hiyo ya hadithi ya Yusufu inaonyesha kuja kwa Yesu kwa mara ya kwanza alipowapa Israeli Ufalme ikiwa wangemruhusu awatawale.
  - Lakini kama ndugu zake Yusufu, ndugu zake Yesu walikataa utawala wake na badala yake wakamwuza Yesu mikononi mwa Warumi wa Mataifa
  - Baadaye, Yusufu anainuka kutawala juu ya mamlaka ya Mataifa, Misri, kama vile Yesu alivyofanyika Bwana juu ya Kanisa la Mataifa
  - Yusufu alikuwa wa pili katika usimamizi wa Misri, kama vile Mwana wa Mungu alivyo chini ya Baba Mungu
- Baadaye, Bwana yuko tayari kuileta familia ya Yakobo chini ya utawala wa Yusufu, kwa hivyo analeta njaa nchini ili kumfanya Yakobo atafute msaada huko Misri.
  - Na siku moja ndugu zake Yusufu walifika mbele yake wakiwa na uhitaji mkubwa wa msaada.
    - Lakini Yusufu anaamua jinsi na wakati wa kujifunua kwa ndugu zake

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Na wakati mwafaka ulipofika, Yusufu alifungua macho ya ndugu zake ili wamtambue

> MWANZO 45:3 Yusufu akawaambia ndugu zake, Mimi ndimi Yusufu; baba yangu angali hai bado? Wala ndugu zake hawakuweza kumjibu, maana waliingiwa na hofu mbele yake.
> MWANZO 45:4 Yusufu akawaambia ndugu zake, Karibuni kwangu; basi, wakakaribia. Akasema, Mimi ni Yusufu, ndugu yenu, ambaye mliniuza kwenda Misri.
> MWA. 45:5 Basi sasa, msihuzunike, wala msiudhike nafsi zenu, kwa kuniuza huku; maana Mungu alinituma mbele yenu kuhifadhi maisha ya watu.
> MWA. 45:6 Maana miaka hii miwili njaa imekuwa katika nchi, na iko tena miaka mitano isiyo ya kulima wala kuvuna.
> MWA. 45:7 Mungu alinituma mbele yenu kuwahifadhia mabaki katika nchi, na kuwaokoa ninyi kwa wokovu mkuu.
> MWA. 45:8 Basi si ninyi mlionileta huku, ila Mungu; naye ameniweka kama baba kwa Farao, na bwana katika nyumba yake yote, na mtawala katika nchi yote ya Misri.

- Wakati huu ni picha ya Kuja mara ya Pili kwa Kristo, na kwa Yusufu pamoja na Yesu jibu la kwanza la Wayahudi ni hofu
  - Angalia Yusufu analazimika kuwaambia ndugu zake wasimwogope, kwa sababu wanadhani atawatendea vibaya kwa dhambi yao
  - Lakini Yusufu anawaambia kwamba mpango huu wa Mungu ulikusudiwa kuleta ukombozi mkubwa kwao na kwa ulimwengu.
- Na kwa kweli, kumkataa Yesu kwa Israeli wakati wa kuja kwake kwa mara ya kwanza kulikuwa sehemu ya mpango wa Mungu wa kuhakikisha kwamba ulimwengu mzima utabarikiwa mwishowe.
  - Na hicho ndicho tunachokiona sasa Yesu anaporudi duniani
  - Yuko karibu kuikabidhi Israeli Ufalme ulioahidiwa.
  - Lakini kwa sababu ya Israeli kumkataa Yesu hapo awali, Ufalme huo sasa utajumuisha jeshi kubwa la watakatifu wa Mataifa
  - Kama vile Yusufu alivyotawala si tu familia yake bali pia taifa zima la Misri
- Basi sasa hebu turejee tena katika matukio ya hatua mbili za mwisho za vita vya Har–Magedoni, na hatua hizi mbili zinatokea katika maeneo mawili tofauti ya mapambano.
  - Kwanza, tunaona Mpinga Kristo akishambulia Yerusalemu, akiwa tayari ameharibu nusu ya mji
    - Na tuna mabaki ya Kiyahudi walioamini huko Botzrah wakishambuliwa pia kutoka kwa majeshi ya Mpinga Kristo yaliyotumwa kutoka Babeli.
    - Hawajafanikiwa kupata njia ya kuingia ngome hiyo lakini wanaendelea
  - Lakini vita vyote viwili vinakaribia kuisha, Yesu atakaporudi
    - Huenda umesikia wengine wakikuambia kwamba Kuja kwa Yesu Mara ya Pili kutatokea

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

Yerusalemu

- Na kwa hakika Yesu anakuja Yerusalemu - hatimaye, lakini Kuja Kwake kwa mara ya Pili hakuanzii hapo
- Mahali pa kwanza pa kurudi Kwake si Yerusalemu…ni kwa wale Wayahudi waaminio katika ngome ya Botzrah

- Tuanze na maelezo ya Isaya kuhusu Hatua ya IV ya vita…

ISAYA 34:1 Karibuni, enyi mataifa, mpate kusikia; sikilizeni, enyi makabila ya watu; dunia na isikie, na chote kiijazacho, ulimwengu na vitu vyote viutokavyo.
ISAYA 34:2 Maana BWANA ana ghadhabu juu ya mataifa yote, na hasira kali juu ya jeshi lao lote; amewaangamiza kabisa, amewatoa waende kuchinjwa.
ISAYA 34:3 Watu wao waliouawa watatupwa nje, na uvundo wa maiti zao utapaa juu, na milima itayeyushwa kwa damu yao.
ISAYA 34:4 Na jeshi lote la mbinguni litafumuliwa, na mbingu zitakunjwa kama karatasi, na jeshi lao lote litanyauka kama vile jani la mzabibu linyaukavyo na kupukutika, na kama jani la mtini linyaukavyo na kupukutika.
ISAYA 34:5 Maana upanga wangu umekunywa na kushiba mbinguni; tazama, utashukia Edomu, na juu ya watu wa laana yangu, ili kuwahukumu. Oba 1-14; Mal 1:2-5
ISAYA 34:6 Upanga wa BWANA umeshiba damu, umejazwa mafuta, kwa damu ya wana-kondoo na mbuzi, kwa mafuta ya figo za kondoo dume; maana BWANA ana dhabihu huko Bozra, machinjo makubwa katika nchi ya Edomu.

- Tazama mwanzoni mwa sura hii, Isaya anaelezea wakati katika historia ambapo majeshi yote ya mataifa yako tayari kuangamizwa na Bwana.
  - Na kwamba Bwana Mwenyewe ndiye atakayeleta mauaji haya dhidi ya mataifa
    - Mpinga Kristo ndiye kiongozi wa ulimwengu wote, wa mataifa yote, kwa hiyo jeshi lake ni jeshi la mataifa yote
    - Na katika mstari wa 4 tunaona vita hivi vikitokea sambamba na wakati ambapo mbingu zitachakaa na kutoweka, jambo linalozungumzia kipindi cha Dhiki Kuu.
    - Anga imekunjwa kama hati (au gombo la kitabu) na mimea yote imetoweka
    - Ni wazi kwamba maelezo haya yanafanana sana na yale tuliyoyaona wakati wa Dhiki Kuu
  - Kwa hiyo vita hivi vya majeshi ya mataifa dhidi ya Bwana vimewekwa katika wakati wa Dhiki, kulingana na Isaya
    - Kisha katika mstari wa 5-6, Bwana Mwenyewe anaanza kuzungumza kuhusu vita
    - Upanga wa Bwana umeshiba Mbinguni, na neno kushiba linamaanisha kuridhika (kutosheka kikamilifu), au kushiba (kujazwa).

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Kwa hiyo, upanga wa Bwana umepokea utimilifu wake kutoka mbinguni, jambo linaloashiria kwamba sasa uko tayari kupigana kwa namna mpya.
    - Ndiyo maana katika mstari wa 5 Bwana anasema kwamba upanga Wake utashuka kwa ajili ya hukumu.
        - Marejeleo ya kushuka ni muhimu, kwa sababu yanaonyesha kwamba kuna mabadiliko yanayotokea katika mstari huo.
        - Upanga huo unatoka mbinguni na kuja duniani, jambo linaloashiria Kuja kwa Mara ya Pili kwa Kristo.
    - Na Isaya anasema kwamba uharibifu wa mataifa yote utakuja mikononi mwa Mungu kuanzia Edomu, hasa Botzrah
        - Isaya anasema Bwana ameandaa dhabihu katika Edomu, huko Botzrah
        - Na pia ona kwamba katika mstari wa 3, miili ya waliouawa itaonekana juu ya mlima ambao utatiwa doa na damu yao.
        - Hili ni rejeo la wazi kwa safu ya milima inayozunguka eneo la wazi la Botsra, au Petra ya kisasa.
- Maelezo haya yanathibitisha kwamba Bwana atalinda kambi ya watu wake huko Petra na kuwaangamiza wote wanaoishambulia.
    - Uharibifu huu hutokea wakati wa Dhiki na sambamba na kushuka kwa Bwana kutoka Mbinguni, ambako ni mwishoni mwa Dhiki.
        - Shambulio la Yesu huko Botzrah ni Hatua ya IV ya Vita vya Har-Magedoni, wakati Bwana atakapoharibu majeshi ya Mpinga Kristo huko
        - Bwana peke Yake ndiye anayepigana vita hivyo, na maandiko hayataji mtu mwingine wala kiumbe kingine chochote kinachoshiriki mapambano hayo—ni Bwana peke Yake.
    - Kwa hiyo Bwana anashuka kama ilivyoelezwa katika Ufunuo 19 akiwa na majeshi nyuma yake, na anapofika Petra anaangamiza majeshi ya Mpinga Kristo.
        - Sasa Mika anatuambia kile ambacho Yesu atafanya baadaye

> MIKA 2:12 Hakika nitakukusanya, Ee Yakobo, nyote pia; Bila shaka nitawakusanya waliobaki wa Israeli; Nitawaweka pamoja kama kondoo katika zizi; Kama kundi la kondoo katika malisho yao; Watafanya mvumo kwa wingi wa watu;
> MIKA 2:13 Avunjaye amekwea juu mbele yao; Wamebomoa mahali, wakapita mpaka langoni, Wakatoka nje huko; Mfalme wao naye amepita akiwatangulia, Naye BWANA ametangulia mbele yao.

- Tulisoma Mika 2:12 hapo awali tulipokuwa tukijifunza kuhusu kukimbia kwa Israeli kwenda jangwani katika Ufunuo 12.
    - Mika ndiye nabii anayetaja mahali pa ulinzi wa Israeli: Botzrah
        - Katika Kiebrania, maneno yaliyotafsiriwa kuwa “zizini” au “kundini” ni neno *Botsra*, ambalo linaelezea asili ya mahali hapo kama eneo la ulinzi na usalama.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Ni neno halisi la Kiebrania linalomaanisha zizi la kondoo na pia ni jina sahihi la mji wa Petra wa leo.
    - Hapa ndipo mahali ambapo mabaki wa Israeli waaminio watahifadhiwa salama kwa nusu ya pili ya Dhiki
        - Na sasa kwa kuwa Dhiki inaisha na Yesu amerudi, ni wakati wa kuwaacha "kondoo" kutoka katika "zizi" hilo
        - Na katika mstari unaofuata Mika anaelezea kuachiliwa huko siku ile Yesu atakapokuja
    - Mika anasema kwamba “Mvunja-njia” au “Mkombozi” atakwenda mbele ya wale waliokuwa wamehifadhiwa mahali hapo.
        - “Mvunja-njia” huyo ni rejeo kwa Yule anayewaweka huru, akivunja vizuizi na kuwatoa kutoka mahali hapo.
        - Neno la Kiebrania lililotafsiriwa kuwa “mvunja-njia” linamaanisha mtu anayebomoa, anayefungua njia, au anayevunja uzio unaozuia.
    - Huyu ndiye Bwana Mwenyewe, na angalia kwamba wanamfuata nje wakipitia lango na kutoka nje kupitia hilo
        - Kupitia lango ni picha nyingine ya zizi la kondoo na jinsi mchungaji anavyowatoa kondoo wake kwenda malishoni.
        - Huu ni msafara mtulivu na wa amani kama kondoo wanaomfuata mchungaji wao kwa utulivu anapowaongoza nje
        - Mika anaongeza kwamba mfalme wao anawatangulia mbele yao, na Bwana yuko akiwaongoza.
- Kwa hiyo, hii ni picha ya mabaki ya Israeli yakitolewa kutoka mahali pao pa ulinzi na matunzo mwishoni mwa Dhiki Kuu.
    - Yesu anawashinda wale wanaowashambulia mabaki na kisha anafungua lango na kuwaongoza nje
        - Hatujui hili litakuwa lango la aina gani, lakini tunaweza kulinganisha hali hiyo na safina ya Nuhu.
        - Safina ilikuwa na mlango ambao Mungu aliufunga kabla ya gharika na kuufungua baada ya safina kutua salama, na ndivyo itakavyokuwa hapa.
    - Kwa hiyo, Yesu anapowaweka huru Wayahudi hawa waaminio kutoka Petra, tunaweza kufikiria tukio linalofanana na Kutoka kwa Waisraeli kutoka Misri.
        - Kama Musa alivyoongoza watu wa Israeli kupitia jangwa la Sinai, sasa Yesu anawaongoza watu Wake katika jangwa la wazi.
        - Tofauti ni kwamba sasa Yesu ndiye Kiongozi wao wa moja kwa moja. ndiyo kusema kwamba ni sasa tu Yesu anachukua nafasi kama ile aliyochezwa na Charlton Heston, mwigizaji maarufu wa Marekani aliyeigiza Musa katika filamu ya *The Ten Commandments*.Ni sasa tu Yesu, anachukua nafasi ya Charlton Heston
        - Lakini Bwana anapowaongoza kutoka huko, wanaelekea wapi?
- Isaya anatupa jibu

ISAYA 63:1 Ni nani huyu atokaye Edomu, Atokaye Bosra akiwa na mavazi

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

yenye madoa mekundu? Huyu aliye na nguo za fahari, Anayekwenda katika ukuu wa uweza wake? Ndimi nisemaye kwa haki, Niliye hodari wa kuokoa.
ISAYA 63:2 Kwa nini mavazi yako ni mekundu, Na nguo zako kama za mtu akanyagaye zabibu?

- Ili kuelewa maandiko haya vizuri, ni lazima tuelewe muktadha wake.
    - Isaya anaandika kwa mtazamo wa mtu wa kwanza akiwa amesimama juu ya kuta za Yerusalemu wakati wa shambulio la Mpinga Kristo dhidi ya mji huo.
        - Huo ndio muktadha wa sura hii. Kwa hiyo fikiria nabii akiwa juu ya ukuta unaobomoka, mji ukishambuliwa, moshi ukifuka kila mahali.
        - Kuna vurugu kila upande, mapigano yanaendelea mitaani, na majeshi yameuzunguka mji kando ya kuta zake.
    - Katikati ya hali hiyo, nabii yuko juu ya ukuta akitazama upande wa mashariki kuelekea Mlima wa Mizeituni.
        - Na anapotazama kwa mbali, anaanza kuuliza maswali
        - Anauliza, "Ni nani huyu anayekuja kutoka Edomu? Amevaa mavazi ya fahari na utukufu."
    - Unakumbuka jinsi Yohana alivyoelezea kuonekana kwa Yesu wakati wa Kuja Kwake Mara ya Pili?

UFUNUO 19:12 Na macho yake yalikuwa kama muali wa moto, na juu ya kichwa chake vilemba vingi; naye ana jina lililoandikwa, asilolijua mtu ila yeye mwenyewe.
UFUNUO 19:13 Naye amevikwa vazi lililoloweshwa katika damu, na jina lake anaitwa, Neno la Mungu.
UFUNUO 19:14 Na majeshi yaliyo mbinguni wakamfuata, wamepanda farasi weupe na kuvikwa kitani nzuri, nyeupe, safi.
UFUNUO 19:15 Na upanga mkali hutoka kinywani mwake ili kwa upanga huo awapige mataifa. Naye atawachunga kwa fimbo ya chuma, naye anakanyaga shinikizo la mvinyo ya ghadhabu ya hasira ya Mungu Mwenyezi.

- Yesu anarudi katika utukufu Wake, na maelezo ya Isaya kuhusu Yesu akiwa katika utukufu, mwenye rangi zinazong'aa na ghadhabu kali, yanafanana na maelezo ya Yohana.
- Amevaa vazi lililochovywa katika damu, na kama nilivyotaja wiki iliyopita, damu hiyo ilikuwa ishara ya vita ambavyo angeenda kupigana.
- Na sasa Isaya anatuambia kwamba damu inatoka katika vita vya Botzrah
    - Isaya anasema kwamba mavazi Yake yamekuwa mekundu kwa sababu ya kukanyaga shinikizo la divai (winepress), jambo linaloashiria ghadhabu kali ya hukumu ya Mungu.
    - Kwa hiyo Isaya anamwona Bwana akija Yerusalemu kutoka Botzra akiwa na vazi lake lililojaa damu kutokana na vita

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Lakini Isaya haelewi kwa nini Bwana ameonekana kwa njia hii, hivyo anauliza maelezo kuhusu jambo hilo.

> ISAYA 63:3 Nilikanyaga shinikizoni peke yangu; Wala katika watu hakuwapo mtu pamoja nami; Naam, niliwakanyaga kwa hasira yangu, Niliwaponda kwa ghadhabu yangu; Na mavazi yangu yametiwa madoa kwa damu yao, Nami nimezichafua nguo zangu zote.
> ISAYA 63:4 Maana siku ya kisasi ilikuwamo moyoni mwangu, Na mwaka wao niliowakomboa umewadia.
> ISAYA 63:5 Nikatazama, wala hapakuwa na wa kunisaidia; Nikashangaa kwa kuwa hakuna mwenye kutegemeza; Basi, mkono wangu mwenyewe ulinileteа wokovu, Ghadhabu yangu ndiyo iliyonitegemeza.
> ISAYA 63:6 Nikayakanyaga makabila ya watu kwa hasira yangu, Nikawalevya kwa ghadhabu yangu, Nami nikaimwaga damu yao chini.

- Bwana anaelezea kwamba alipigana vita hiyo peke yake
  - Anasema aliwakanyaga mataifa, akielezea vita alivyokutana navyo huko Bosra.
    - Anasema alikanyaga shinikizo la divai peke yake, akimaanisha kumwaga ghadhabu ya Bwana dhidi ya majeshi huko Botzrah
    - Aliwakanyaga kwa hasira ya Mungu na damu yao ikachafua mavazi yake kwa sababu siku ya ukombozi na kisasi ilikuwa imefika.
  - Ona kwamba Bwana anasema alipigana vita hivi peke yake, na hakuna aliyemsaidia.
    - Alishangazwa sana—yaani, alisikitishwa sana na kushtushwa—na kile alichokiona huko Botzrah
    - Kisha, kwa mamlaka na uwezo wake binafsi, akachukua hatua ya kuliangamiza jeshi lile dhaifu na la kusikitisha lililokuwa likimngojea.
    - Lugha kali iliyotumiwa hapa inaonyesha hasira kuu ya Mungu dhidi ya uovu na kutomcha Mungu kwa ulimwengu atakavyoukuta wakati wa kurudi kwake
  - Kumbuka maneno ya Bwana alipokuja mara ya kwanza:

> LUKA 18:7 Na Mungu, je! Hatawapatia haki wateule wake wanaomlilia mchana na usiku, naye ni mvumilivu kwao?
> LUKA 18:8 Nawaambia, atawapatia haki upesi; lakini, atakapokuja Mwana wa Adamu, je! Ataiona imani duniani?

- Bwana alitabiri kwamba atakaporudi, hatakuta dunia iliyojawa na imani ikimngoja.
- Badala yake, kurudi Kwake kutakabiliwa na ulimwengu uliojaa kutokuamini kwa kiwango kikubwa, usiotubu, na wenye chuki dhidi ya Mungu na watu Wake.
- Kwa hiyo, Isaya anamwona Bwana akija Yerusalemu akiongoza msafara wa mabaki ya waaminifu wanaoandamana pamoja na Kristo.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Inavutia kufikiria jinsi kundi hili linavyoweza kusafiri umbali huo kwa muda mfupi, kwa kuwa ni takriban maili 75 (kilomita 120) kwa njia ya moja kwa moja (yaani, kama ndege arukavyo).
    - Je, wanasafiri kwa njia ya kawaida au kwa uwezo wa kimuujiza?
    - Ni wazi kwamba Yesu Mwenyewe ana uwezo wa kufika mahali popote bila kizuizi, na majeshi Yake yanaweza kwenda popote anapokwenda.
    - Kwa hiyo, inawezekana kwamba Yesu anawahamisha mabaki hayo kwa njia ya kimuujiza ili wafike Yerusalemu kwa haraka.
- Sasa Kristo anakaribia mji wa Yerusalemu, na anapofanya hivyo, anakutana na mstari wa pili wa mbele wa vita (au sehemu ya pili ya vita) vya Har–Magedoni.
    - Na kama ilivyokuwa katika sehemu ya kwanza ya vita, tunaona jeshi lisilo na mpangilio mzuri la Mpinga Kristo likijaribu kwa nguvu zote kuingia ndani ya mji.
    - Bwana amekuwa akiulinda mji huo, akiwatia nguvu raia wake kwa njia ya kimuujiza ili waweze kupambana na wavamizi.
    - Ingawa wamefanya uharibifu fulani, bado kuna upinzani unaoendelea
    - Lakini hawawezi kuendelea kwa muda mrefu zaidi... Ndipo Yesu na majeshi Yake wanapotokea.
- Katika Zekaria 14 tunaona jinsi vita vinavyoendelea Yesu anapowasili Yerusalemu hatua kwa hatua
    - Tutajifunza vita hivi vya mwisho vya enzi yetu kwa hatua kadhaa kama Zekaria anavyovielezea
    - Kuanzia na Yesu akikaribia mji

ZEKARIA 14:1 Tazama, siku ya BWANA inakuja, ambayo mali mliyonyang'anywa itagawanywa kati yenu.
ZEKARIA 14:2 Kwa maana nitawakusanya mataifa yote walete vita juu ya Yerusalemu; na huo mji utapigwa, nazo nyumba zitatekwa, nao wanawake watatendwa jeuri; na nusu ya watu wa mji watatoka kwenda utumwani; ila mabaki ya watu wa mji hawatakatiliwa mbali.
ZEKARIA 14:3 Hapo ndipo atakapotokea BWANA, naye atapigana na mataifa hayo, kama anavyopigana siku ya vita.
ZEKARIA 14:4 Na siku hiyo miguu yake itasimama juu ya mlima wa Mizeituni, unaoelekea Yerusalemu upande wa mashariki, nao mlima wa Mizeituni utapasuka katikati yake, upande wa mashariki na upande wa magharibi; litakuwako huko bonde kubwa sana; na nusu ya mlima ule utaondoka kwenda upande wa kaskazini, na nusu yake itaondoka kwenda upande wa kusini.
ZEKARIA 14:5 Nanyi mtakimbia kwa njia ya bonde la milima yangu; kwa maana bonde lile la milima litaenea hata Aseli; naam, mtakimbia, kama vile mlivyokimbia mbele ya tetemeko la nchi, siku za Uzia, mfalme wa Yuda; na BWANA, Mungu wangu, atakuja, na watakatifu wote pamoja naye.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Hapo awali, tulisoma mstari wa 1-2 wa sura hii tulipojifunza Hatua ya III ya Vita vya Har–Magedoni, shambulio la kwanza dhidi ya Yerusalemu
  - Unakumbuka kwamba Mpinga Kristo alihama kutoka kaskazini mwa Israeli kuelekea kusini kisha akapanda kutoka magharibi ili kuzingira Yerusalemu
    - Vita vinapoanza, Mpinga Kristo anaanza kupanda kuta na kuingia mjini
    - Zekaria anasema kwamba mji unavamiwa, nusu ya wakazi wa mji wanachukuliwa mateka na huenda wengi wao wakauawa.
    - Wanawake wanabakwa na inawezekana wengi wao pia wanauawa.
  - Na Hosea alituambia kwamba vita vingeendelea kwa siku 2, na kisha siku ya tatu taifa la Israeli lingeletwa kwenye imani na Roho wa Mungu.
    - Na wanapoitikia kwa kumwita Yesu, Yeye huwajia kuwaokoa.
    - Hasa anawajia kutoka Botzrah, akiongoza kundi la Wayahudi waaminio waliokuwa wakimngojea huko.
  - Zekaria anaanza simulizi hiyo katika mstari wa 3, akielezea kwamba Bwana anakuja kupigania Yerusalemu
    - Bwana anapigana na mataifa hayo yanayokuja dhidi ya mji
    - Na katika mstari wa 4 tunaambiwa miguu ya Bwana imesimama juu ya Mlima wa Mizeituni
    - Wakati mwingine kifungu hicho hufasiriwa vibaya kana kwamba Yesu alitua moja kwa moja juu ya Mlima wa Mizeituni, lakini Zekaria hasemi hivyo.
    - Anasema tu kwamba Yesu alisimama hapo, na Isaya anatueleza kwamba alifika hapo akitokea Bosra.
  - Kwa hiyo Yesu anafika kwenye safu ya milima mashariki mwa Yerusalemu na kusimama, akisimama moja kwa moja juu ya Mlima wa Mizeituni
    - Kutoka hapo anaweza kuutazama chini ndani ya mji na kushuhudia shambulio la Mpinga Kristo.
    - Na ni kutoka hapa ndipo Yesu anaanza kuulinda mji
    - Hii ni Hatua ya Tano ya Vita vya Har-Magedoni, vita vya mwisho kabisa vya Enzi hii.
- Lakini Bwana hashuki kwa kasi mlimani na kuingia mjini kupigana uso kwa uso na askari.
  - Badala yake, Bwana anaanza vita kwa mbali, kwa kubadilisha mandhari ya eneo la vita
    - Ona kwamba Yesu anaikaribia Yerusalemu kutoka mashariki, jambo linaloendana na ukweli kwamba anatoka Bosra.
    - Na pia tunakumbuka majeshi ya Mpinga Kristo yanashambulia kutoka magharibi, kulingana na Danieli 12
  - Kwa hiyo Yesu anapowasili, Yeye yuko mashariki, Mpinga Kristo yuko magharibi, na mabaki ya Yerusalemu yako katikati yao.
    - Na Zekaria anasema kwamba Yesu anaposimama juu ya Mlima wa Mizeituni, anaamuru mlima upasuke vipande viwili, mashariki hadi magharibi
    - Kisha sehemu hizo mbili za mlima zitatengana, nusu moja kuelekea kaskazini na nusu nyingine kuelekea kusini.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Hali hii itaunda mfereji au bonde linaloelekea mashariki kutoka mjini
    - Kumbuka kwamba katika mtazamo huu wa kinabii, milima mingi ya dunia tayari imeondolewa na mabadiliko makubwa ya kijiografia yaliyotangulia, isipokuwa mlima ambao Yerusalemu umejengwa juu yake pamoja na safu ya milima inayouzunguka.
        - Kwa hiyo mlima wenyewe unapopasuliwa, huunda njia inayotoa ulinzi kamili kwa wale walio ndani yake.
        - Kisha Zekaria anasema kwamba Wayahudi walioko Yerusalemu watakimbia (watatoroka) vita kupitia kwenye njia hiyo
        - Kwa sababu shambulio linakuja kutoka magharibi, njia ya kutokea itakuwa kuelekea mashariki kupitia bonde hili.
- Katika mstari wa 5, Zekaria anasema kwamba Wayahudi watakimbia kupitia bonde ambalo Bwana ameunda ardhini.
    - Je, jambo hili linakukumbusha wakati mwingine ambapo Bwana aliwaokoa Waisraeli waliokuwa wakikimbia kutoka kwa jeshi lililokuwa likiwafuatilia liwashambulie kwa kuunda au kutengeneza bonde la ulinzi?
        - Tunakumbuka Israeli wakimkimbia Farao kupitia bonde la maji lililoundwa katika Bahari Nyekundu (bahari ya Shamu), safari nyingine kutoka Magharibi hadi Mashariki.
- Hatimaye, Zekaria anasema Bwana ataingia mjini akiwa pamoja na watakatifu wake wote nyuma yake ili kumalizia vita hiyo
    - Ni baada tu ya wasio na hatia kuondolewa kwenye hatari ndipo Bwana anasonga mbele kuanzisha shambulio lake la mwisho.
    - Habakuki anatupa mtazamo mwingine wa harakati hii kutoka Petra hadi Yerusalemu

---

HAB. 3:3 Mungu alikuja kutoka Temani, Yeye aliye mtakatifu kutoka mlima Parani. Utukufu wake ukazifunika mbingu, Nayo dunia ikajaa sifa yake.
HAB. 3:4 Mwangaza wake ulikuwa kama nuru; Alikuwa na mishale ya nuru ubavuni pake; Ndipo ulipofichwa uweza wake.
HAB. 3:5 Mbele zake ilikwenda tauni, Na makaa ya moto yakatoka miguuni pake.
HAB. 3:6 Akasimama na kuitikisa dunia; Akatazama, mataifa yakatetemeka; Na milima ya zamani ikatawanyika; Vilima vya kale vikainama; Miendo yake ilikuwa kama siku za kale.
HAB. 3:7 Niliziona hema za Kushani zikitaabika; Mapazia ya nchi ya Midiani yakatetemeka.
HAB. 3:8 Je! BWANA aliikasirikia mito? Je! Hasira yako ilikuwa juu ya mito, Au ghadhabu yako juu ya bahari, Hata ukapanda farasi wako, Katika magari yako ya wokovu?
HAB. 3:9 Uta wako ukafanywa wazi kabisa; Viapo walivyopewa kabila vilikuwa neno thabiti; Ukaipasua nchi kwa mito.
HAB. 3:10 Milima ilikuona, ikaogopa; Gharika ya maji ikapita; Vilindi

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

vikatoa sauti yake, Vikainua juu mikono yake.
HAB. 3:11 Jua na mwezi vikasimama makaoni mwao; Mbele ya nuru ya
mishale yako ilipotapakaa, Mbele ya mwangaza wa mkuki wako
umeremetao.
HAB. 3:12 Ulikwenda katikati ya nchi kwa ghadhabu; Ukawapura
mataifa kwa hasira.
HAB. 3:13 Ukatokea kwa ajili ya wokovu wa watu wako, Kwa ajili ya
wokovu wa masihi wako; Ukakiponda kichwa cha nyumba ya waovu,
Ukiuweka wazi msingi hata mwambani.

- Kifungu hiki ni maelezo ya Kurudi kwa Bwana Mara ya Pili Yerusalemu, na angalia kinaanza na marejeo ya kijiografia
  - Nabii anasema Bwana anakuja Yerusalemu kutoka Temani au Mlima Parani.
    - Haya ni majina ya kale ya Edomu, ambapo tunapata Botzrah
    - Na Bwana anafika akiwa na mng'ao kama mwanga wa jua, jambo linalothibitisha maelezo mengine tuliyosoma kuhusu kuja Kwake kwa mara ya pili.
  - Katika mstari wa 6, Habakuki anaelezea uharibifu wa kidunia uliotangulia kurudi Kwake
    - Tauni, magonjwa, milima ikitikisika, n.k.
    - Haya ni marejeo ya matukio ya Dhiki Kuu yanayotangulia kurudi kwa Yesu.
  - Ghadhabu yake ilikuwa dhidi ya bahari, mito, na jua na mwezi vilisimama mahali pake kisha vikatoweka kwa mwanga wa kuonekana kwake.
    - Maelezo haya yote yanaonyesha matukio halisi yanayolingana na yale tuliyojifunza katika sehemu nyingine.
    - Kwa hiyo tunajua nabii huyu anazungumzia tukio lilelile—kuja kwa mara ya pili kwa Bwana mwishoni mwa kipindi cha Dhiki Kuu.
  - Lakini katika Habakuki, katika mstari wa 8 anauliza kwa njia ya swali la balagha kama ghadhabu ya Mungu ilikuwa imeelekezwa dhidi ya mito, milima na bahari zenyewe?
    - Kwa maneno mengine, je, Bwana alikuwa ameghadhibika na Uumbaji wenyewe?
    - Katika mstari wa 12-13 nabii anajibu hapana… Bwana hakuwa na hasira dhidi ya uumbaji wenyewe
  - Badala yake, Habakuki anasema kwamba alikuwa akikasirika dhidi ya majeshi na mataifa ya dunia.
    - Kwa hiyo baada ya Wayahudi kutoroka, Yesu anaingia mjini kutoka mashariki, na kukutana na Mpinga Kristo huku yeye na majeshi yake wakisonga mbele kutoka magharibi.
    - Anapigana kwa ajili ya wokovu wa watu wake, Israeli, na mwishoni mwa mstari wa 13, anasema Bwana atakipiga kichwa cha nyumba ya uovu.
  - Kichwa cha nyumba ya uovu ni marejeo dhahiri kwa Mpinga Kristo ambaye ndiye kichwa cha ulimwengu na yote yaliyo maovu.
    - Pigo la Bwana linamkata kutoka paja hadi shingo—ambalo ni maelezo ya picha, kina na kutisha ya kifo cha Mpinga Kristo.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Amepasuliwa na kuchanuliwa ngozi, amekatwakatwa kwa upanga wa Kristo
- Kwa hiyo wakati Yesu anapofika Yerusalemu, shambulio lake linasababisha kifo cha Mpinga Kristo pamoja na majeshi yake yote.
    - Tunaona uthibitisho wa matokeo haya katika 2 Wathesalonike

> 2THE. 2:8 Hapo ndipo atakapofunuliwa yule asi, ambaye Bwana Yesu atamwua kwa pumzi ya kinywa chake, na kumwangamiza kwa dhihirisho la kuja kwake;
> 2THES. 2:9 yule ambaye kuja kwake ni kwa mfano wa kutenda kwake Shetani, kwa uwezo wote, na ishara na ajabu za uongo;

- Kuonekana kwa Bwana kutasababisha mwisho wa Mpinga Kristo na mwisho wake utakuja kwa kutokana na pumzi ya kinywa cha Kristo.
- Kumbuka, neno (au pumzi) la Kristo linaitwa upanga katika Maandiko

> WAEBRANIA 4:12 Maana neno la Mungu li hai, tena lina nguvu, tena lina ukali kuliko upanga uwao wote ukatao kuwili, tena lachoma hata kuzigawanya nafsi na roho, na viungo na mafuta yaliyomo ndani yake; tena ni jepesi kuyatambua mawazo na makusudi ya moyo.

- Kwa hiyo Yesu anapigana kihalisi na neno Lake pekee, kwa sababu neno la Bwana ni nguvu yake yenyewe, nguvu pekee ya kweli katika Ulimwengu.
    - Wraka wa Waebrania pia unasema kwamba neno la Mungu ni gundi inayoshikilia Ulimwengu pamoja

> EBR. 1:3 Yeye kwa kuwa ni mng'ao wa utukufu wa Mungu na chapa kamili ya nafsi yake, akivichukua vyote kwa amri ya uweza wake, akiisha kufanya utakaso wa dhambi, aliketi katika mkono wa kulia wa Ukuu huko juu

- Kwa hiyo neno la Yesu linatosha zaidi kuharibu chochote, kwa sababu ndilo kitu pekee kinachoshikilia kila kitu pamoja.
- Kwa hiyo kwa neno la Kristo, mwili wa Mpinga Kristo unapasuliwa, majeshi yake yanakufa kwa namna inayofanana, na vita inaisha haraka.
    - Kumbuka kitabu cha Ufunuo sura ya 14 kilitupa hakikisho la uharibifu huo

> UFUNUO 14:18 Na malaika mwingine akatoka katika ile madhabahu, yule mwenye mamlaka juu ya moto; naye akamlilia kwa sauti kuu yule mwenye mundu ule mkali, akisema, Tia mundu wako mkali, ukachume vichala vya mzabibu wa nchi, maana zabibu zake zimeiva sana.
> UFUNUO 14:19 Malaika yule akautupa mundu wake hata nchi, akauchuma

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

> mzabibu wa nchi, akazitupa zabibu katika shinikizo hilo kubwa la ghadhabu ya Mungu.
> UFUNUO 14:20 Shinikizo lile likakanyagwa nje ya mji, damu ikatoka katika shinikizo mpaka kwenye hatamu za farasi, kama mwendo wa maili mia mbili.

- Huu ndio wakati wa umwagaji damu huku Yesu akimaliza maisha ya maelfu na labda mamilioni ya wanadamu kwa papo hapo
- Kifo chao ni cha ghafla na cha kikatili kiasi kwamba damu yao yote inamwagika mara moja, ikijaza Bonde la Kidron na kutiririka hadi umbali wa maili 200.
- Sasa kilichobaki ni kusafisha machafuko hayo, na ni machafuko makubwa kweli, lakini Bwana ana mpango wake.

> UFU. 19:17 Kisha nikaona malaika mmoja amesimama katika jua; akalia kwa sauti kuu, akiwaambia ndege wote warukao katikati ya mbingu, Njooni mkutane kwa karamu ya Mungu iliyo kuu;
> UFU. 19:18 mpate kula nyama ya wafalme, na nyama ya majemadari, na nyama ya watu hodari, na nyama ya farasi na ya watu wawapandao, na nyama ya watu wote, waungwana kwa watumwa, wadogo kwa wakubwa.
> UFUNUO 19:19 Kisha nikamwona huyo mnyama, na wafalme wa nchi, na majeshi yao, wamekutana kufanya vita na yeye aketiye juu ya farasi yule, tena na majeshi yake.
> UFUNUO 19:20 Yule mnyama akakamatwa, na yule nabii wa uongo pamoja naye, yeye aliyezifanya hizo ishara mbele yake, ambazo kwa hizo aliwadanganya watu wale walioipokea ile chapa ya huyo mnyama, nao hao walioisujudia sanamu yake; hao wawili wakatupwa wakiwa hai katika lile ziwa la moto liwakalo kwa kiberiti;
> UFUNUO 19:21 na wale waliosalia waliuawa kwa upanga wake yeye aliyeketi juu ya yule farasi, upanga utokao katika kinywa chake. Na ndege wote wakashiba kwa nyama zao.

- Sasa tumerudi kwenye mtazamo wa mbinguni wa Yohana kuhusu matukio hayo
    - Kumbuka, tunajifunza kurudi kwa Kristo kutoka pande mbili: mtazamo wa duniani na mtazamo wa mbinguni.
        - Manabii wa Agano la Kale wanatupa mtazamo kutoka duniani, iwe ni Botzrah au Yerusalemu
        - Wakati Yohana anaona matukio kutoka mahali pake pa kuona Mbinguni, ambapo pia ndipo *tutashuhudia* mambo haya kwa shukrani
    - Tayari tulianza na mtazamo wa Yohana mwanzoni mwa sura hii, na kisha tukajifunza mtazamo wa kidunia
        - Sasa Yesu na msafara wake wamefika duniani, kwa hiyo katika hatua hii mitazamo miwili

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

inaungana

    - Habakuki alieleza mwisho wa vurugu huko Yerusalemu ukiwa na maiti nyingi, na sasa Yohana anaona tukio lilelile kwa njia yake.
    - Ni kana kwamba Yohana hakuwahi hakuona vita yenyewe, bali anafika baada ya vita kumalizika na anaona uharibifu uliosalia.
  - Baada ya vita kuisha, ulimwengu wa malaika wa Yesu unaanza kazi ya kuita kikosi cha kusafisha
    - Malaika Mbinguni anawaita ndege walio katikati ya mbingu waje wakusanyike kwa ajili ya mlo mzuri
    - Neno katikati ya Mbingu kwa kawaida ni neno la Kibiblia linalomaanisha anga za nje au hata za juu
  - Lakini hawa ni ndege wanaokula nyama, kama tai, kwa hiyo katika muktadha huu neno katikati ya Mbingu linaeleweka kwa njia tofauti.
    - Katika Kigiriki inaweza pia kutafsiriwa zenith, kama vile katika sehemu ya juu zaidi angani, ambayo ndiyo maana iliyokusudiwa hapa
    - Ezekieli pia anaonyesha kwamba Mungu wakati mwingine hutumia ndege na wanyama kula maiti za waliokufa (Ezekieli 29), kama ishara ya hukumu.
- Na hivyo Hatua ya Tano ya Vita vya Har–Magedoni, Enzi ya Mataifa, na Dhiki inafikia mwisho…dunia imepumzika kutokana na vita
  - Majeshi yote yanayopinga yanashindwa, na Waisraeli wote duniani waliokusudiwa kuokolewa wanaokolewa.
    - Siku zote kuna Mataifa waaminio duniani wakati wa kuja kwa Yesu
    - Na kuna Mataifa wasioamini ambao hawakuwa sehemu ya jeshi la vita na hivyo hawakuangamizwa katika mapigano ya mwisho.
    - Hatimaye, tutachunguza kinachotokea kwa makundi haya baada ya kurudi kwa Kristo katika somo linalofuata.
- Lakini kabla ya hapo, tunahitaji kuona hatima ya wale waliochochea uasi wa dunia: wahusika wa “utatu wa uongo.”
  - Katika mstari wa 20 tunasoma kuhusu kuangamizwa na mwisho wa mnyama au Mpinga Kristo na nabii wa uongo.
    - Wote wawili wanapewa hatima ya kipekee ya kutupwa wakiwa hai katika Ziwa la Moto.
    - Lakini kama tulivyoona kwingineko, kuna mengi zaidi yanayoendelea hapa kuliko Yohana alivyoandika katika muhtasari huu mfupi katika Ufunuo.
  - Kwanza, Mpinga Kristo na nabii wa uongo ni wanadamu, bila shaka
    - Lakini wakati wa nusu ya pili ya Dhiki, wote wawili ni vyombo vya Shetani
    - Tunajua Mpinga Kristo anakaa ndani ya Shetani, na nabii wa uongo huenda akawa chini ya nguvu ya pepo mkuu.
  - Wakati mwili unapokufa, roho zilizokuwa ndani yake hutoka, kama vile roho ya mtu inavyotoka wakati wa kifo.
    - Kwa kuwa tunajua kwamba Mpinga Kristo aliuawa wakati Yesu aliporudi, kama Habakuki na Paulo wanavyotuonyesha,

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Na pengine, nabii wa uongo pia anakufa vitani
- Kisha tunaweza kudhani kwamba Shetani na mapepo yake waliachiliwa, na roho za wanadamu wenyewe pia ziliachiliwa kutoka kwenye miili yao.

- Kwa hiyo nini kitatokea kwa kila mmoja wa wahusika hawa? Kwanza, roho ya Mpinga Kristo inashuka kwa muda mfupi kuzimu
  - Isaya anatoa maelezo marefu ya kile kinachotokea kwa roho ya Mpinga Kristo inapofika Kuzimu

---

ISAYA 14:1 Maana BWANA atamhurumia Yakobo, atamchagua Israeli tena, naye atawaweka katika nchi yao wenyewe; na mgeni atajiunga nao, nao wataambatana na nyumba ya Yakobo.
ISAYA 14:2 Na hao mataifa watawatwaa na kuwaleta mpaka mahali pao wenyewe, na nyumba ya Israeli watawamiliki, na kuwafanya watumishi na wajakazi katika nchi ya BWANA; nao watawachukua hali ya kufungwa watu wale waliowafunga wao, nao watawamiliki watu wale waliowaonea.
ISAYA 14:3 Tena itakuwa katika siku ile, ambayo BWANA atakupa raha baada ya huzuni yako, na baada ya taabu yako, na baada ya utumishi ule mgumu uliotumikishwa;
ISAYA 14:4 utatunga mithali hii juu ya mfalme wa Babeli, na kusema, Jinsi mdhalimu alivyokoma; Jinsi ulivyokoma mji ule wenye ujeuri!
ISAYA 14:5 BWANA amelivunja gongo la wabaya, Fimbo ya enzi yao wenye kutawala.
ISAYA 14:6 Yeye aliyewapiga mataifa kwa ghadhabu, Kwa mapigo yasiyokoma; Aliyewatawala mataifa kwa hasira, Ameadhibiwa asizuie mtu.
ISAYA 14:7 Dunia yote inastarehe na kutulia; Nao wanashangilia kwa kuimba.
ISAYA 14:8 Naam, misonobari inakufurahia, Na mierezi ya Lebanoni, ikisema, Tokea wakati ulipolazwa chini wewe, Hapana mkata miti aliyetujia.
ISAYA 14:9 Kuzimu chini kumetaharuki kwa ajili yako, Ili kukulaki utakapokuja; Huwaamsha waliokufa kwa ajili yako, Naam, walio wakuu wote wa dunia; Huwainua wafalme wote wa mataifa, Watoke katika viti vyao vya enzi.
ISAYA 14:10 Hao wote watajibu na kukuambia, Je! Wewe nawe umekuwa dhaifu kama sisi! Wewe nawe umekuwa kama sisi!
ISAYA 14:11 Fahari yako imeshushwa hadi kuzimu, Na sauti ya vinanda vyako; Funza wametandazwa chini yako, Na vidudu vinakufunika.
ISAYA 14:12 Jinsi ulivyoanguka kutoka mbinguni, Ewe nyota ya alfajiri, mwana wa asubuhi! Jinsi ulivyokatwa kabisa, Ewe uliyewaangusha mataifa!
ISAYA 14:13 Nawe ulisema moyoni mwako, Nitapanda mpaka mbinguni,

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

> Nitakiinua kiti changu juu kuliko nyota za Mungu; Nami nitaketi juu ya mlima wa mkutano, Katika pande za mwisho za kaskazini.
> ISAYA 14:14 Nitapaa kupita vimo vya mawingu, Nitafanana na yeye Aliye Juu.
> ISAYA 14:15 Lakini utashushwa mpaka kuzimu; Mpaka pande za mwisho za shimo.
> ISAYA 14:16 Wao wakuonao watakukazia macho, Watakuangalia sana, wakisema, Je! Huyu ndiye aliyeitetemesha dunia, Huyu ndiye aliyetikisa falme;
> ISA. 14:17 Aliyeufanya ulimwengu ukiwa, akaipindua miji yake; Asiyewafungua wafungwa wake waende kwao?
> ISAYA 14:18 Wafalme wote wa mataifa wamezikwa wote kwa heshima, Kila mmoja ndani ya nyumba yake mwenyewe;
> ISAYA 14:19 Bali wewe umetupwa mbali na kaburi lako, Kama chipukizi lililochukiza kabisa; Kama vazi la wale waliouawa, Wale waliochomwa kwa upanga, Wale washukao mpaka misingi ya shimo; Kama mzoga uliokanyagwa chini ya miguu.
> ISAYA 14:20 Hutaungamanishwa pamoja nao katika mazishi, Kwa maana umeiharibu nchi yako, Umewaua watu wako; Kizazi chao watendao uovu hakitatajwa milele.
> ISAYA 14:21 Fanyeni tayari machinjo kwa watoto wake. Kwa sababu ya uovu wa baba zao; Wasije wakainuka na kuitamalaki nchi, Na kuujaza uso wa ulimwengu kwa miji.

- Katika Isaya, tukio hili litatokea wakati taifa la Israeli litakapokuwa limekwisha kurejeshwa, nabii anasema:
  - Bwana atawachukua watu wake, akiwa amewahurumia, na kuwaweka katika nchi yao.
    - Watawaleta watu wengine (Mataifa) pamoja nao katika Ufalme
    - Na Bwana atawapa Israeli pumziko kutoka katika maumivu na misukosuko yao.
    - Ni wazi kwamba hiyo ni rejea ya Israeli kuingia katika Ufalme
  - Hivyo huo ndio muktadha wetu, na katika wakati huo, tunamsikia Israeli akimdhihaki Mfalme wa Babeli.
    - Kumbuka, Babeli ni neno la Biblia linalomaanisha Ufalme wa Shetani na yote unayowakilisha
    - Na mfalme huyu wa Babeli aliwahi kutawala watu kwa mapigo yasiyokoma na kuyashinda mataifa
    - Kwa hiyo katika muktadha huu, hii ni rejea ya Mpinga Kristo.
  - Lakini sasa dunia imepumzika na mfalme huyu anajikuta katika Sheol au Kuzimu (mstari wa 11, mst. 15), akipumzika kwenye kitanda cha funza
    - Angalia katika mstari wa 19, alikuwa amevikwa mavazi ya waliouawa, marejeo ya ufufuo wake katikati ya Dhiki Kuu.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

    - Kisha katika mstari wa 20 tunaambiwa kwamba hataunganishwa na watu wake katika maziko.
  - Watu wake ni mataifa yaliyomfuata na kwenda kwenye mauti yao hadi kuzimu wakati wa Kuja kwa Yesu Mara ya Pili
    - Lakini Mpinga Kristo hatajiunga nao, kwa sababu atatolewa kutoka kuzimu karibu mara moja (upesi).
    - Na kama Yohana anavyotuambia, atapelekwa moja kwa moja katika Ziwa la Moto pamoja na Nabii wa Uongo.
- Kwa hiyo Mpinga Kristo na nabii wa uongo wanakufa katika vita vya mwisho, na wanapokufa wanaingia Jehanamu kama roho zote lakini kwa muda mfupi tu.
  - **Ni muda mfupi tu wa kutosha kwao kukutana na kukaribishwa na wafalme wa dunia waliowatangulia katika mahali hapo pa kutisha.**
    - Angalia katika Isaya 14 wanamdhihaki Mpinga Kristo kwa kushushwa chini sana
    - Huu ndio upokezi ambao makafiri (waovu) wote wakubwa na wenye nguvu hupokea wanapokufa na kuingia Jehanamu.
    - Wanazungukwa na watu wa aina yao ambao kama wao wanateseka.
    - Na bado wana kumbukumbu za kila mmoja na maisha waliyoyaacha nyuma
  - Kwa hiyo Mpinga Kristo anafufuliwa upesi (mara moja) katika mwili mpya wa milele na kisha kutupwa katika makao ya kudumu kwa wasioamini.
    - Yeye na nabii wa uongo wanaingia katika Ziwa la Moto wakiwa hai, na ndivyo wasioamini wote watakavyoingia katika eneo hilo.
    - Wanadamu wote hufufuliwa katika miili mipya, waamini na wasioamini
    - Tofauti ni mahali ambapo makundi hayo mawili yatatumia umilele wao.
  - Tofauti ya Mpinga Kristo ya kuwa wa kwanza kufufuliwa na kutupwa katika Ziwa la Moto ni mgeuko wa kejeli katika hadithi yetu.
    - Shetani, Mpinga Kristo na nabii wa uongo walipokutana, walijaribu kuunda utatu bandia na wa uongo.
    - Walikuwa wakiiga Utatu wa kweli wa Baba, Mwana na Roho Mtakatifu
  - Na bila kukusudia, wanaakisi huo uongo hata katika kifo chao.
    - Kristo ndiye matunda ya kwanza ya ufufuo wa uzima wa milele
    - Maana yake alikuwa mwanadamu wa kwanza kufufuliwa katika mwili wa milele ambao haufi kamwe
    - Vivyo hivyo, Mpinga Kristo atakuwa matunda ya kwanza ya ufufuo miongoni mwa wale watakaoingia katika kifo cha milele.
- Wiki ijayo tutaingia katika Sura ya 20 ambayo inaelezea kipindi cha Ufalme, lakini hatutaingia sana katika Sura hiyo mara moja.
  - Kwa sababu kwanza tunaingia katika kipindi kisichojulikana sana cha ratiba ya Mungu kinachoitwa kipindi cha siku 75
    - Tutaanzisha dhana hiyo wiki ijayo na kuelezea madhumuni yake

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Mara tutakapomaliza kipindi hicho, tutaingia katika utangulizi wa kipindi cha Ufalme wa Milenia na na uchunguzi mpana wa kipindi hicho.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org